

[Finansministeren.]

på drifts- og anlægsbudgettet på godt 500 mill. kr., medens der for indeværende finansår er budgetteret et reelt overskud på ca. 350 mill. kr.

Medens tallet for det sidste finansår svarer ret nøje til det overslag, der blev foretaget i begyndelsen af marts måned, og som blev offentliggjort i den økonomiske årsoversigt, er udsigterne for indeværende år allerede nu forringet med over 100 mill. kr. sammenlignet med det skøn, vi dengang regnede med. Denne forringelse er navnlig en følge af, at en række udgiftsbevillinger er sat op — først og fremmest lønudgifterne — og samtidig er der sket en mindre nedsættelse af formueskatten, medens indtægterne kun er forøget med provenuet af tekstiltolden.

Jeg har tidligere sagt og vil gerne gentage, at jeg nærer de største betænkeligheder ved den svækkelse af statsfinanserne, som således har fundet sted som følge af love og bevillinger, vi har vedtaget her i tinget i løbet af de sidste to måneder. Til nærmere begrundelse heraf skal jeg fremsætte nogle bemærkninger vedrørende den samlede økonomiske situation, idet den endelige vurdering af statsfinanserne i sidste instans må ske i lyset af den almindelige økonomiske udvikling her i landet.

En bedømmelse af tendenserne i den økonomiske udvikling er overordentlig vanskelig netop i øjeblikket, fordi stillingen endnu på mange punkter er præget af de ekstraordinære forhold, som har spillet ind de sidste måneder. Jeg tænker her dels på den strenge frostperiode i vinter, som lagde en dæmper på bygge- og anlægsvirksomheden og dermed også på omsætningen i erhvervene som helhed, dels på overenskomstsituationen og de deraf følgende standsninger i produktion og handel. De tal, vi har i dag for beskæftigelse og produktion, for udenrigshandel og valutabalace, er alle i større eller mindre grad præget af disse ekstraordinære forhold, og først når tingene igen er kommet i normal gænge,

kan vi med større sikkerhed skønne, om udviklingstendensen har ændret sig på afgørende måde i forhold til den vurdering, der var lagt til grund for den økonomiske årsoversigt. Dette må jo være afgørende for, om vi kan nøjes med et overskud på 350 mill. kr. for indeværende finansår.

Det mest iøjnefaldende træk i vor økonomi i øjeblikket er den nedgang, der er sket i nationalbankens valutabeholdning siden 1. april på ialt 125 mill. kr. Et så betydeligt træk på så kort tid vil altid give anledning til nøjere overvejelse over, hvad der ligger bag. Er det noget rent forbigående, eller er der tale om en mere varig vending, der kræver en ændring af den økonomiske politik?

Der kan vel ikke være tvivl om, at en del af dette valutatab er et eengangs-fænomen, som kan føres tilbage til arbejdskonflikterne. Disse medførte både indtægts-tab for skibsfarten og en række store eksportvirksomheder indenfor industrien, og de medførte forsinkelser i landbrugseksporten og merudgifter i fremmed valuta til varernes transport ad store omveje. Herudover har muligvis usikkerheden i forbindelse med hele overenskomstsituationen medført betalingsmæssige forskydninger i ugunstig retning. Om det valutabeløb, der på denne måde er gået tabt, ligger i nærheden af 50 mill. kr. eller nærmere de 100 mill. kr., skal jeg ikke kunne sige, men det er antagelig kun en del af nedgangen i nationalbankens valutabeholdning, der kan forklares på denne måde. Det bør dog ved bedømmelsen tages i betragtning, at en del af dette tab formentlig indvindes igen ved mindre import og måske også lidt større eksport.

En anden medvirkende årsag til den forringede valutastilling er, at udviklingen i øjeblikket synes at gå vor landbrugseksport imod i højere grad, end vi havde grund til at regne med for nogle måneder siden. Flæskeproduktionen har som ventet ligget lavere end i samme periode i fjor, og det er navnlig for smørekseporten, at udvik-